

پازار ایرتسی

فی ۵ ذی القعدة سنه ۱۳۲۱

وفی ۲۵ تشرین اول سنه ۱۳۲۶

جمعیت علمیة اسلامیه نیک ناشر افکاریدر

صاحب امتیاز :

فاتح مجیز درساملرندن

استانبول مبعوثی

مصطفی عاصم

سر محرر :

فاتح مجیز درساملرندن

توقاد مبعوثی

مصطفی صبری

مدیر مسئول :

مکتب قضاة معلملرندن

کلپسلی منیر

مندرجات

ادبیات	الك سعادتلی كونلریمز
شیخ سعدینك بر سرگذشتی طاهرالمولوی	بر حقیقتك ابضاحی م . صفوت
نظیره طاهرالمولوی	تاریخ اسلام صحائفندن طاهرالمولوی
ایرانك طالعی	طوعری سوزنه کیم نه در فخرالدین
مکتب قضاة امتحانی	عظم زاده رفیق بکک شام شریفده ایراد ایلدیکی نطقك ترجمه سی

نسخه سی ۱ غروشدرد

آبونه اجرتی (پوسته اجرتیه برابردر)

ممالک اجنبیه ایچون :

۱۳۰۰۰ فرانق

» ۶۰۵۰

استانبول وولایات ایچون :

بر سنه لکی ۵۰ غروش

اتی آیلنی ۲۵ »

درج اولنمیان اوراق اعاده ایدلمز

قارئلرمنزه

اکثره مقالاته آیات کریمه واحادیث نبویه درج ایدلمش بولندی نظراعتبارده آللهرق رعایتسزلکده بوللمامسی رجاولنور .

درسعادت

محمود بک مطبعه سنده طبع اولنمشدر

اولدینغی ظن ایدنلر واردلر . حالبوکه افراد امتدن بر جوق ارباب فضل وکالک بو خصوصده الاری اولدینغی بر امر غیر منکر در .

بوندن اکلاشیلور که هیئت اجتماعیه ده انحصارک منفرد اوله رق عمللری تأثیر جهتندن مجتبع اوله رق عمللرندن کیری دکلدلر .

مدینه ، ذکا و علملری سببیه خدمت وارکانی تشید ایدن نوابغ امت ، شو خدمت جلیله نی آنجق کنیدیلر ایفا ایلدکلرینی و کتب علمیّه مذکوریه نی لسان عربیه ترجمه ایدن مترجملره کندلی ماللرندن اجرت اعطا ایدن و علم و ترقی مفتونلاری اولان افراد امتدن ارباب جود و سخاوت فضل و مزیتلری سببیه مدنیت اسلامیّه نک قائم اولمش اولدینغی ادعایدرسه م ، بالغه ایتش اولمام .

اول عصرده اموالتک قسم اعظمی مترجملره حصر ایلان ارباب جود و سخاوت بعضلری (علی بن عیسی العباسی ، محمد بن موسی بن شا کر الریاضی ، علی بن یحیی الکاتب ، ابن المدبر الکاتب ، ثاور الانف . محمد بن عبدالمکک الزیات ، یخشموع الطیب) ناملرنده افاضل اهل جود و سخاوت .

دها بونلرک امثالی بر جوق حرص علم و ترقی ذوات واردلر که بونلردن هربری بر جوق مالنی علوم نافعیه نی لسان عربیه نقل و ترجمه ایدن کسه لره اتفاق و تخصیص ایتشلردلر . حتی (محمد بن عبدالمکک الزیات) ک مترجملره آیده بیک دینار اعطا و اتفاق ایدر اولدینغی ابن ابی اصیبعه کندیسندن نقلا بیان ایتدکن صکره بومباغ خلفاء عباسیه نک بومقصد اقصى ایچون صرف ایلدیکی اقیچدن بشقه اولدینغی سوبیلور .

کاشکی بوکون نشر علوم و ابناء وطنک ترقیبی اوغرنده زمانمز اغنیاسندن بیک کشی آیده بیک لیرا

طویورمغه بر یاردیمی اوله حق ایسه بونی بزم محترم مبعوثلرمز قانونی برحاله افراغ ایتسونلر . بتون اهلیمزی غروبی ساعتدن منع ایتسونلر . هرکس وقتنی ، ساعتنی اکلاسون بوقسه استانبولده بر قاچ دانه اوروپا پرستشکارلرینک سوزی رینه کله جک دیه شوقوجه مملکتک ساعتنی ده هرشیلری کبی بریشان ایتک کیمی زوالی کیمی غروبی ساعت قوللانق طوغربسی هیچ بر صورته کار عاقل دکلدلر . مع هذا بوکبی ترقیاتی کورنلر « ملتده ، عثمانلی ملتده امید ایدیکم فیض و ترقی نی کورمدن اولدم » دیتسونلر .

لطیفه نی بر طرف ایده جک اولورسه ق بر ملنک ترقیبی ، تأمین سعادتنی بویه تجدد فروشاقلر ایله دکل آنجق حقیقی ، جدی برطاقم تشبثات مادییه توسل ایله ، فقرانک قارنی طویورده جق ایش یا مقله حاصل اولور .

قارئلر کزندن

فخرالدین

عظم زاده رفیق بکک شام شریفده ایراد

ایلدیکی نطقک ترجمه سیدر

مابعه

وسالیه عظیمه سندن بر حلقه سنی سزه ذکر ایلدی . مدنیت اسلامیّه نک ، دعاهم نک وضعی و بیاننک تشیدنده افرادک بیوک بر تأثیری اولمشدر .

خلفاء عباسیون دورنده بغدادده مدنیت اسلامیّه تأسیس ایلدیکی صیرده یونان و فرس کبی مدنیت قدیمه اربابنک کتابلرینک عربجهیه ترجمه سیچون ایدمش اولان همت و خدمتلی بیلر سکر .

ایشه بوکتابلری ترجمه ایتک ایچون سمی ایدن یالکتر خلفاء عباسیه و خصوصیه (الماهون) خلیفه

ریاضیات ، حکمت طبیعیہ و سائر علوم نافعہ علما-یدر .
و بونلر ، عصر لرندہ ظہور ایدن علما بہ نظر آ یوزدہ بر
نسبتند. در. شام ، ہنداد ، مصر ، فارس ، مغرب . آسیای
صغری و شرق و غربدہ کی سائر ممالک اسلامیہ دہ ظہور
ایتمش اولان علما ، ینہ بشقہ ر .

علما نك ظہوری ایچون-اسی وضع ایدنلر . افراد ملت
ایدی . علمك منزلہ سنی تقدیر ، مہائسنی تشدید ، کتابلری
ترجمہ ، اربابنہ اکرام ایدنلر ، ینہ افراد ملت ایدی .

ایستہ بومدنیت عظیمہ نك ہاسی صنف صنف
امالینك معاونتی ، شونك بونك عملیلہ وجود بولمشد .
شعائ بومدنیت قدیمہ ینی غائب ایتمشز . علمدن
اعراض ، ملل مترقیہ ینی تحدیدن غفلت ، مدارس و مکاتبك
امدادندن کفید ایتدیکمز ایچون مدنیت حدیثہ یدہ
یتیشہ مہ مشز .

اسلافزك محضاً علوم و معارفہ اولان رغبتلری
وترقیہ اولان محبتلری سبیلہ بر فردینك حصولہ
کتوردیکی دارالعلم کی بر مؤسسہ ایچون بزدن پارڈ طلب
اولنیورده اجابت ایتمیورز .

بزدن برجاعت ، اسلافزك بر فردی مقامہ قائم
اولہ میور . بزمہ اسلافز آردہ-ندہ نہ قدر بیوک فرق
واردر .

افندیلر

امین اولیکز کہ بز ماضی بحیدر و تاریخ جمیل صاحبز .
بزہ اسلافز خلی آثار و برچوق درس لر ترک ایتمشد کہ
بونلری زمان ابدیا محو ایدہ میہ جکدر . زیرا بز دہ کی ضعف
نظر ، ضعف قلب ، فساد اخلاق ، نقصان ہمت ،
استحالہ دم اسلافزك آثار ینی بزہ قضا یا اونوتدیر میہ جکدر .
زیرا آنلرک صحائفك ہر سطر ی بز ی تذکرہ ، تفکرہ ،
ترقی ایچون سہی و غیرتہ سوق ایدیور .

معلوم مدرکہ ترقینك مداری علمدر علم المازسہ ترقی

و یرمش اولسہ لر شہ بہ یوق کہ یارین اولادلری آنلرہ
و یرذکری پارہ یدہ بدل بر قاج مثلنی و یرد جکدر .

اگر ولایات عثمانیہ اہالی نك کلیدی ہوا یشہ اشتراك
ایدرك سہی و اقدام ایدہ جك اولور لرسہ یکرمی نہ صکرہ
ممالک عثمانیہ ینی اطراف ی قوت و حیات ایلہ محاط بر علم
بغچہ سی کورر سیک . مانحن فیم مزہ رجوع ایدہ لم . ایستہ
بومثالو علوم نافعہ یدہ مخصوص کتابلرک عربچہ یدہ ترجمہ
و بین الاہالی نشری سبیلہ شرقدہ مدنیت اسلامیہ ینی پك
ایلری کوتوران بر چوق ارباب اقتدار ظہور ایتمشد .

شرقدہ ظہور ایدن علما ، علوم ریاضیہ و ہندسہ
منتسبلرندن « بنی موسی بن شا کر » ایلہ (بنی بختشوع
بنی سہل ، بنی ماسویہ ، بنی حنین ، بنی ثابت بن قرہ ،
بنی زہرون ، ابو عثمان الدمشقی ، ابن کرینب ، یحیی بن
عدی المنطقی ، ابی الفرج الطیب ، ابی الریحان البیرونی ،
الشیخ الرئيس ابن سینا ، ابی نصر الفارابی ، الفخر
الرازی) و بونلرک امثالی اعصار مختلفہ دہ ظہور ایدن
علمادر کہ بونلر ، شرقدہ مدنیت اسلامیہ ینی نشر و توسیع
ایتمش لردر .

و بنی زہر و یحیی بن السمینہ و زمانندہ علوم ریاضیہ
و فکلیہ نك امامی اولان ابو القاسم المرحیطی ایلہ مهندس
ابن السمح الغرناطی و سہید ابن عبد ربہ و ابو جعفر
الرحالی و ابو الولید بن رشد و اوغلی محمد و بونلرک امثالی
علامادہ غربدہ ظہور ایتمشد .

ریاضیات و فاکتیدہ بر چوق آثار صاحبی اولان
(بن الہیثم البصری) و (المبشر بن فاکت و علی بن رضوان)
و تلمیذی (افرائیم بن الزقات) و رئیس الاطبا (الشیخ -
السید : منش الرئانہ بن جمیع الاسرائیلی) و (رشید الدین
ابن خایقہ) و بونلرک امثالی پك چوق علمادہ مصر دہ
ظہور ایتمشد .

شہوتعداد ایتدیکم ذواتك ہپسی فلسفہ ، طب ،

مخصوص نشان طلبه سی معالریته در . بو صوڪ معنادن
 مأخوذ اولارق (شطرنج تختہ سی) مأنی ده بیلدیرر .
 (فرزین) شطرنج اویوننده (شاه) ك وزیرى عد
 اولونان طاشدزكه (فرز) لفظندن محصلدر . (فرز)
 لفظنده : لیمان و سز کینارنده یه تیسیوب دائما تازه
 طوران چن کبی معانی غیر مشهوره ایله علم و حکمت ،
 قوت و شجاعت ، شان و شوكت ، کثرت و وفرت مثالی
 امور منوبه و حسیه به فضل و غلبه مفهومی ده واردر .
 بوندن مشتق اولان (فرزانه) کبی (فرزین) کلمه سی ده
 عاقل ، حکیم ذوفنون معالرینه کسیر . حتی عقل
 و حکمت اربابی بیله عجز و حیره دوشورن ابلیسانه
 انتریقہ لره (حیلہ فرزین بند) دیرلر .

(فرز) کلمه سی اصلا مکسورالابتدا اولدینی بعض
 لغت کتایبند مذکور ایسه ده فتح ایله استعمالی مشهوردر .
 شیخ مرحوم (رقعه) و (فرزین) کلماتیله معبد
 جیمی شطرنجیه ، برهن حکیمی ده روح شطرنج
 اولان فرزه تشبیه ایتشددر .

(شاه) و مخفی بولونان (شه) صاحب و مالک
 دیمکدر . (داماد) معناسنده کایر که بونك صاغدیچنه
 (شاه بالا) ده نیر . کرک صورت ، کرک معنا جیتیله
 امثالندن بیوک و کوستربشلی اولان شی مأنی ده افهام
 ایدر « نصیحتکر شاه این بقعه » مصرعنده معنای
 مقصود ده بودر .

(کمرای) ضایع ، غائب دیمک اولان (کم) ایله (راه)
 ویای مصدریتدن مرکب اولور (ضالات) دیمکدر .
 (خنك) خا و نون حرفلریك ضمیله : کوشه ،
 بوجاق ، عاشق بی اختیار مفهومیله صوغوق مأنی افاده
 ایدر که بوه معنی اعتباریله بیکانه محبت اولانلره (خنكجان)
 ده نیر . بوندن باشقه عربجه ده کی (طوبی) کلمه سنك
 مقالی اولور که نه سعادت ، نه موطی ! دییه ترجمه
 ایدیله بیایر .

بولنه ماز علم ایسه ماله محتاجدر . بزده اك زیاده التزام
 ایدیله جك ثروت ، کرم ، انتباه اولمیدر . کسب ثروت
 ایچون چاشمیلز زنکین اولمایز . مکرم و متیقف اولمایز
 عکس حالده هلا که محکوم اولورز . اسلافزه قارشو
 محبوب و حلیل اولورز اسلافز بزدن بتری ایدرلر .
 مادامکه بزده پارلاق فیکرلی و غیسور ذوات کرام
 واردر ان شاء الله تعالی . لاتمز بو حالره معروض قالمیه جقدر
 السلام علیکم .

ادبیات

شیخ سعدینك بر سرگذشتی :

مابعد

(مہین) میمك کسر یله : رتبه و حیثیتجه بیوک
 (بدیع آمدن) غریب کلمك ، عجیب کورونمك ، متحیر
 بیراقق معناسنده در .

(سالوك) یوله کیرمك ، یوله دوزلمك ، مأنی افاده
 ایله ی « سالوك » مصدرینك منتقاندن ایسه ده صاحب
 قاموسك « س . ل . ك » ماده سنده کوسترمه دیکنه کوره
 موکدات عجمانه دن اولماسی ظن ایدیلر .

هندوستانده طبع ایدیش اولان (کلیات سعدی) نك
 محتمسی بوکله حقنده اون بش ، یکرمی سطر یازی
 یازیور . اولاً : - بزم ترجمه ایتدیکمز کبی - « مسافر »
 معناسنه کلدیکنی ، ثانیاً : (چوق یول کیدن) مفهومنده
 صیغه مبالغه اولدینی ، ثالثاً : بعض نسخهلرده سالوك
 یرینه (فقیر) دیمک اولان (صالوك) لفظنك کورولدیکنی
 سویلیور . سودی افندی مرحوم ده « سالوك یولجی
 معناسنده در بونده مسافر دیمکدر » عبارتیه سیله شرح
 دوشویور .

(رقعه) رای مضمومه ایله ، اوزرینه یازی یازیلان
 کاغذ و ده ری پارچه سی ، البسه یاماسی ، اوق تعلیمنه